МАЛИ ПОДСЕТНИК

Из биографије "АРХИМЕДЕСА"

53 године Математичког друштва "Архимедес"

"Архимедес" је основан 1. октобра 1973. године (као Клуб младих математичара). Стручно друштво *у области образовања и васпитања*. Има "радни стаж": **53 године** и наставља да ради. Радио је на просторима бивше Југославије и садашње Републике Србије, највише је радио и ради у Београду.

Активности у свим секторима унапређивања математичког образовања младих генерација (које чине ***осмишљен систем*):** школе младих математичара (стална, летња, зимска, дописна) и специјализовани практикуми, рачунарски курсеви, популаризација математике и науке уопште (математичке приредбе и квизови, научно-популарна предавања, изложбе, конкурси), математичка такмичења (екипна првенства школа Србије у математици-математички турнири, национално математичко такмичење "Мислиша", дописна математичка олимпијада и интернет математичка олимпијада, Међународни математички турнир градова (учешће Београда), стручно усавршавање наставника (стручне трибине, специјализовани семинари, практикуми и други стручни скупови), библиотека (општа знања, математика, рачунарство), издавачка делатност (стварање и издавање приручне математичке литературе за ученике и наставнике), остали послови и одговарајућа документација. Иако ради за „опште добро“, нема одговарајућу подршку државе.

Неке стручне иновације први је осмислио и практично реализовао "Архимедес" (нови видови образовно-васпитног рада, нови типови задатака и "алата" у настави, нови видови такмичења, нови облици стручних скупова и др.). Данас их и други широко примењују. Неке има само „Архимедес“.

Јединствено стручно удружење код нас по томе што највећи део стручних, техничких и других послова обављају стручњаци-ентузијасти (без накнаде), али веома систематично и професионално.

Признања: „Архимедес“ је добио **СВЕТОСАВСКУ НАГРАДУ** Министарства просвете за 2008. годину и **Изузетну ВУКОВУ НАГРАДУ** КПЗ Србије за 2022. годину.

„Архимедес“ је чудо у нашем времену и узор другима (написао је један универзитетски професор).

Неки конкретни резултати су готово **невероватни**:

- **34.110** чланова-љубитеља математике (**32.030** ученика, **2080** одраслих/наставника и др.).
- **49.790** ученика у математичким школама и рачунар. школама са **92.100** одржаних часова (сви нивои: старији предшколци, сви разреди ОШ и СШ); од тога **34.020** ученика сталне школе (АШММ), **11.293** ученика у **130** летњих и зимских школа и **4.480** ученика у осталим курсевима (рачунар. курсеви, практикум, градска секција);
- **6.772** ученика дописне математичке школе;
- **89** научно-популарних предавања и **252** "математичке" приредбе (мат. квизови, посела, изложбе, конкурси и др.) са преко **28.000** присутних, преко **200** прилога у листовима за ученике и у јавним гласилима – све у циљу популаризације математике;
- **5.691** екипа на **98** математичких турнира (екипне олимпијаде школа) са **25.964** такмичара;
- **820.305** учесника на математичком такмичењу "Мислиша" током 21 године;
- **45.440** ученика на другим матем. такмичењима (20 дописних и 16 интернет олимпијада);
- **28** учешћа Београда (**790** ученика) на Међународном математичком турниру градова (учествује преко 100 градова широм света), укључујући и **21** летњу конференцију-финале Турнира градова (**94** ученика из Србије, од тога **75** из Београда);
- **2.220** предавања на **1.216** семинара и других скупова са **83.480** присутних наставника;
- библиотека са **27.160** књига и **5.670** примерака часописа (на услузи свима);
- објављено **485** наслова разних приручних публикација за ученике и наставнике у тиражу **2,601.000** примерака (највећи избор приручне математичке литературе за све узрасте), само у едицији „Материјали за младе математичаре“ – 256 наслова.

Успеси "Архимедесоваца" – полазника "Архимедесових" школа и специјализованих курсева:

- носиоци награда на математичким такмичењима свих врста и нивоа;
- око **80%** свих медаља на међународним математичким такмичењима средњошколаца (током 29 устопних година) освојили су "Архимедесовци".

Много и да се само наброји! Међутим, то је све и урађено и то врло професионално.

Публицитет у медијима: неадекватан значају онога што "Архимедес" ради и постиже, а током последњих двадесетак година тај публицитет је сасвим спорадичан.

Извор података: Службена документација и сајт "Архимедеса": www.arhimedes.rs

Стање: 31.08.2026.

Молимо, окрените!

Добро дошли 2 у „Архимедес“!

1. октобар – Дан „Архимедеса“

МД "АРХИМЕДЕС"

МАТЕМАТИЧКО ДРУШТВО
"А Р Х И М Е Д Е С"
1000 БЕОГРАД, Дечанска 6
Тел. 3245-382, факс: 3245-383

Београд, 31.08.2026. год.

E-mail: arhimed1@eunet.rs
Web site: www.arhimedes.rs

Неки познати млади "Архимедесовци"

Од многих успешних "Архимедесоваца", првенствено ученика "Архимедсове" школе младих математичара (иначе, углавном, редовних ученика Математичке гимназије у Београду), поменимо само неке, приближно хронолошки (1973–2025):

Никола Миљковић (носилац награда на свим нивоима математичких такмичења, за две године завршио студије математике и електротехнике, отишао у Америку); **Мирјана Спасојевић** (вишеструки победник на некадашњим савезним математичким такмичењима, окитила се и медаљама на Међународној математичкој олимпијади, за две године дипломирала на Математичком факултету у Београду, сада ради у Лондону); **Милош Арсеновић** (докторирао на Универзитету у Берклију, сада професор Математичког факултета у Београду и стални сарадник "Архимедеса"), **Младен Деспић** (дипломирао и докторирао на Универзитету у Берклију и тамо остао); **Ранко Лазић** (оксфордски геније, у "Архимедесовој" школи био од четвртог разреда основне школе до одласка у Енглеску 1991. године после другог разреда Математичке гимназије, носилац награда на савезним и међународним такмичењима из математике и рачунарства, докторирао на Универзитету у Оксфорду и сада је професор на Универзитету у Варвику (Енглеска).

Ту су и веома успешни "Архимедесовци" из последње деценије прошлог века: **Ђорђе Милићевић, Марко Стошић, Јелена Спасојевић, Душан Ђукић, Иван Матић, Никола Петровић,** власници многих медаља са математичких такмичења свих нивоа, сада дипломирани математичари, скоро сви су на раду у иностранству на престижним универзитетима или институтима; а затим и "Архимедесови" олимпијци с почетка овог века: **Владимир Лазић, Татјана Симчевић, Миливоје Лукић, Милан Новаковић, Александар Пејчев, Марко Радовановић** и други**.** Касније, њиховим стопама пошли су **Урош Рајковић, Ђорђе Баралић, Игор Кабиљо,** као и "Архимедесовци" из новијег времена (последњих 10-25 година), власници медаља са међународних математичких олимпијада (ИМО, БМО, ЈБМО, ММТГ): **Марија Јелић, Милош Ђорић, Јелена Марковић, Лука Милићевић, Душан Милијанчевић, Михаило Цекић, Вукашин Стојисављевић, Стеван Гајовић, Александар Васиљковић, Матија Миловић, Филип Живановић, Иван Танасијевић, Лука Вукелић, *Теодор фон Бург,* Душан Дробњак, Огњен Ивковић, Богдана Јелић, Јелена Тришовић, Павле Мартиновић, Алекса Милојевић, Игор Медведев, Марко Медведев, Огњен Тошић, Иван Пешић, Лазар Корсић, Милош Милићев, Ирина Ђанковић, Милица Вугделић, Добрица Јовановић, Страхиња Гвоздић, Владимир Виктор Мирјанић, Ања Милошевић, Миља Јовановић, Злата Стефановић, Невена Стојковић, Александар Ћузовић, Милан Гелић, Нина Шушић, Матеја Вукелић.**

Као што се види, **м**еђу њима је и **Теодор фон Бург,** свакако најуспешнији наш такмичар у историји математичких такмичења, још од почетка надарено дете, који је прве математичке кораке чинио управо у "Архимедесовој" школи младих математичара (као предшколац, онда у 1–5. раз. ОШ), а касније је, као ученик Математичке гимназије, био у "Архимедесовој" *Олимпијској групи* и преко "Архимедеса" учествовао на три финала (Летње конференције) Међународног математичког Турнира градова и освојио највиша признања, а о хрпи медаља на бројним другим такмичењима свих нивоа и да не говоримо.

Додајмо да су и "**седам величанствених**" – Душан Милијанчевић (МИТ у САД) и још шесторица који су недавно завршили студије у Кембрицу (Лука Милићевић, Никола Мркшић, Александар Васиљковић, Михајло Цекић, Душан Перовић, Огњен Ивковић) - такође били у "Архимедесовој" школи и по неколико година (неки и 7–10 година). По свему судећи, они су најбоља генерација коју је Математичка гимназија икада имала (чак из истог одељења), уз то "**Архимедесовци**".

• Свакако треба истаћи да су скоро сви поменути и многи други успешни "Архимедесовци" били редовни ученици Математичке гимназије у Београду, али су и пре уписа у ту престижну школу или друге средње школе, али и као њихови редовни ученици, по неколико година, **додатно похађали и "Архимедесову" школу (неки и читавих 10–12 година) и ту свакако доста научили**. Многи од њих су похађали специјалну "Архимедесову" *Олимпијску групу* (коју су чинили кандидати за екипе наше земље на међународним такмичењима из математике), а радила је непрекидно у периоду 1998-2020. Многи су такође били и у „Архимедесовим“ летњим и зимским школама (и по неколико пута), а током узастопне 22 године њих 75 је учествовало на финалу Међународног математичког Турнира градова - на терет „Архимедеса“ (75% трошкова, 100% током последњих 7 година учшћа на финалу ТГ).

Међутим, **допринос "Архимедеса"** свим поменутим успесима ученика, по правилу, у њиховој школи и јавности (у медијима и Министарству просвете) **увек се пређуткивао** (преко четири деценије) и приписивао искључиво матичној школи. **И сада је тако**.

Без претеривања се може рећи да је "Архимедес" својеврсни расадник младих успешних љубитеља математике, који су постали и постају познати математичари, инжењери или стручњаци у разним областима (разасути широм света). Наравно, одатле не би требало извести закључак да је за њихов успех заслужан само "Архимедес", али је несумњиво да је <u>његов допринос веома значајан</u>.

Молимо, окрените!

МД "АРХИМЕДЕС"